

De strijdbijl

De tuchtrechter velt liever geen oordeel over een klacht, als de partijen en de kwaliteit van de beroepsuitoefening daarvan niet beter worden. Daarom stelde de voorzitter van de Accountantskamer eind april voor aan twee strijdende partijen om een schikking te treffen en de klacht in te trekken. Volgens *AccountantWeek* (29 april) gingen de partijen daarop in. Is deze gang van zaken toe te juichen?

Accountant.nl was er niet bij toen de tuchtrechter de geslaagde poging deed om zaak 23/1458 Wtra AK te schikken. Om tuchtrechtspraken samen te vatten en annoteren is een bezoek aan de zitting niet nodig. Omdat een uitspraak uitbleef, moeten we het doen met wat *AccountantWeek* over de kwestie schrijft. Het blijkt te gaan om een incassogeschied met een hoog welles-nietes-gehalte. Een gezamenlijke blik op het laptopscherm van de accountant leverde uitsluitel op over de feiten. Vervolgens werd afgesproken dat de klant de accountant vijf mille zou betalen en de klacht zou intrekken.

De gang op

Voor de civiele rechter is het heel gebruikelijk om kijdende partijen de gang op te sturen voor een schikking. In de tuchtrechtspraak is dit geen gewoonte en dat moet het ook niet worden. De bedoeling is immers de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bevorderen. Voor geschillenbeslechting en schadeloosstelling zijn er de Klachtencommissie van de NBA en de civiele rechter. De tuchtrechter moet oordelen of de accountant handelde volgens de beroepsregels en -standaarden. Willen beroepsgegoten kunnen leren van de fouten of *best practices*, is in het publiek belang een openbare uitspraak nodig.

De inzet van deze kwestie is - zo begrijpen wij - met name de vraag of de klant nu wel of niet een overeenkomst had ondertekend. Zo ja, dan was de klant de accountant nog geld schuldig. Tuchtrecthelijk gezien een *no brainer*. De Accountantskamer kan haar energie beter besteden. Omdat een klager de klacht te allen tijde kan intrekken, mag je ervan uitgaan dat de voorzitter van de kamer

‘Dat de klager bij een schikking de klacht intrekt, kan onwenselijk zijn als het publiek belang gebaat is bij een uitspraak.’

bevoegd is daarop aan te sturen. Als de klager (deels) tegemoet komt aan de klacht en die daarom wordt ingetrokken, vergoedt de accountant het griffierecht aan de klager.

Drukmiddel

Er wordt nogal eens gemopperd dat een klager een klacht indient als drukkemiddel in de onderhandelingen over een schadevergoeding. Het is niet ondenkbaar dat dit ook zo was in de incassozaak hierboven. Het is dan wel zo efficiënt dat de voorzitter aanstuurt op een minnelijke oplossing. Dat de klager bij een schikking de klacht intrekt, kan onwenselijk zijn als het publiek belang gebaat is bij een uitspraak.

Een bekend voorbeeld is het faillissement van Weyl Beef. De dga en de financieel directeur van Weyl worden in eerste aanleg en hoger beroep veroordeeld wegens belastingfraude. De controlerend accountant heeft in de twee boekjaren vóór het faillissement ten onrechte de jaarrekeningen van deze rundvleesverwerker goedgekeurd en meerdere frauderisico's niet of onvoldoende onderkend. Hij besteedde te weinig aandacht aan zijn onafhankelijkheid

Accountantskamer 23/1458 Wtra AK

Maatregel: nvt

Vindplaats: nvt

College van Beroep voor het bedrijfsleven

AWB 14/798

ECLI:NL:CBB:2015:386

College van Beroep voor het bedrijfsleven

16/89

ECLI:NL:CBB:2017:360

tegenover zijn voorganger, die commissaris was geworden bij Weyl. (Cbb 16/89)

Namens enkele gedupeerden diende de Stichting Onderzoek Bedrijfsinformatie (SOBI) een tuchtklacht in tegen de controlerend accountant. Na een schikking met het kantoor van de accountant trok de stichting van Pieter Lakeman de klacht echter even zo gemakkelijk in. De Accountantskamer wilde graag een oordeel vellen over deze (publiek) belangrijke zaak en vroeg de Autoriteit Financiële Markten (AFM) de klacht over te nemen. De toezichthouder pakte de handschoenen aan en de accountant maakte hiertegen vergeefs bezwaar. (AWB 14/798) Later dienden ook anderen een klacht in tegen de accountant: de curatoren en een collectief van schuldeisers.

Vertrouwen

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven vindt dat de Accountantskamer de accountant eerst had moeten (weder)horen over de overname van de klacht, maar vindt de voortzetting van de klachtbehandeling terecht. (16/89)

De belangrijkste reden is niet zo zeer dat het maatschappelijk verkeer er belang bij heeft dat jaarrekeningen een getrouw beeld geven en geen afwijkingen bevatten van materieel belang. Of voortzetting van de klachtbehandeling gerechtvaardigd is, hangt af van de mate waarin het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid van accountants is geschaad.

In dit geval gaat het om een wettelijke controle bij een grote onderneming, waar langdurige fraude uiteindelijk heeft geleid tot het faillissement van de hele groep. Het faillissement heeft een grote groep schuldeisers en financiers voor tientallen miljoenen euro's schade berokkend. De fraude en het faillissement zijn breed uitgemeten in verschillende media. De rechtbank had al gezegd dat de voorganger van de accountant zijn taak als commissaris niet behoorlijk heeft vervuld en heeft beide directeuren veroordeeld tot onvoorwaardelijke gevangenisstraffen. Deze omstandigheden rechtvaardigen de voortzetting van de klachtbehandeling in het algemeen belang.

Het is niet relevant hoe snel de goedkeurende verklaring is ingetrokken en hoeveel gebruikers hun economische beslissing hebben gebaseerd op de verklaring. Het doet er evenmin toe dat het accountantskantoor de AFM over de kwestie had geïnformeerd en het toen niet nodig vond een klacht in te dienen.

Opgraven

Schikken is mooi. Maar de tuchtrechtelijke strijdbijl moet worden opgegraven als het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in de controlerend accountant is beschadigd, als de financiële schade groot is en de media de kwestie breed hebben uitgemeten. Of er in zulke gevallen ook een klacht behoort te worden ingediend als niemand dat nog heeft gedaan? Het antwoord laat zich raden. ←